

SPORT – FUDBAL

Iz GA 350 Predavanje Rudolfa Štajnera od 30.05.1923..Telesne vežbe, ples i sport,..balet

Ljudi moraju da se naviknu na one pokrete koji pripadaju Zemlji. Tako smo mi usvojili te pokrete u vaspitanju, kroz fizičke vežbe. Zašto ljudi rade fizičke vežbe? Da bi se još više prilagodili Zemlji, nego što bi to inače mogli. Ljudi rade telesne vežbe zato da ne bi neprestano sledili etersko telo. Međutim, da se ne bi potpuno otuđili od velikog sveta, spoljašnjeg sveta, ljudi takođe moraju da prave takve pokrete koji ih vezuju za Zemlju.

Vidite, danas živimo u doba materijalizma. Ljudi koji najviše čeznu za materijalizmom žive na Zapadu. Ljudi Istoka, ljudi stare kulture, narodi Azije, nemaju veliku želju da pripadaju Zemlji, koju vide kao dolinu suza mnogo više nego hrišćani, tako da narodi Istoka, Azije, žele da sa nje odu što je pre moguće.

Ljudi zapada, međutim, isuviše vole Zemlju. Želeli bi da na njoj ostanu zauvek, iako to ne žele da priznaju. Sada vam nešto moram reći: etersko telo zaista želi da se kreće prema nebu. Planete, kao Zemlja, kreću se u svojim orbitama. Etersko želi da bude u orbiti, nasuprot fizičkom koje želi da napusti orbitu. Kada previše radi ono izlazi iz nje (orbite), ali razmotrimo kako je to za ljude viših klasa na Zapadu, koji ne moraju da rade. Malo im je čudno, jer ih uvek muči etersko telo. Kada se takav jedan „biftekožder“ kreće Zemljom, njegovo etersko telo ga muči sve vreme i on želi da ide u krug. Takav „biftekožder“ želi da sledi kružno kretanje svog eterskog tela. Sto mu gromova, to je zaista neprijatno ! Etersko telo uvek hoće da pleše, da kruži, a biftekožder ne može to stalno da radi. prema tome, on hoće svoje fizičko telo da dovede do stanja u kome je dovoljno snažno da ne dozvoli da ga etersko telo stalno uvlači u kružno kretanje. On tako počinje da se bavi sportom – ne samo fizičkom vežbom, već sportom i, sledeći samo fizičke pokrete Zemlje, završava potpuno izvan svog eterskog tela. On se sve više zbližava s Zemljom, udaljujući se od duhovnog sveta.

Ne treba da verujemo da se mi udaljavamo od duhovnog sveta samo tako što ne mislimo na njega. Mi to, takođe, radimo kada se toliko bavimo sportom da potpuno odvajamo fizičko telo od eterskog tela. To je strašna stvar koja se može dogoditi čoveku i mogu da kažem da ona ozbiljno zabrinjava. Što su ljudi više uvučeni u sport, to su dalje od duhovnosti. Kada posle smrti odu u svet duha, tamo se vrlo kratko zadržavaju i brzo se ponovo spuštaju na Zemlju. Da se kojim slučajem i na Zapadu ne prihvata nešto od duha, Zemlja bi postepeno

bila naseljena samo ljudima koji uopšte ne haju da se vrate u duhovni svet, te bi oni tako doveli Zemlju do propasti. Mi to već danas pomalo počinjemo da radimo i taj delić je već ozbiljan za sadašnje čovečanstvo. Ako ljudi ne bi više marili za etersko telo, već samo za fizičko, to bi bilo nešto što bi moglo da dovede do strašnog stanja na Zemlji. Jedini način da se pruži otpor pokretima koji su stvoreni da u potpunosti uvuku čoveka u njegovu fizičko telo čineći ga sasvim ovozemaljskim, jeste da se koriste pokreti koji su suprotni ovima.

Ljudi već streme tome da postanu zemaljski ljudi. Razumećete, posle ovoliko razgovora s vama, da prosto srce boli od ovakvih stvari. Prošlog leta sam boravio u Engleskoj i baš pred kraj našeg boravka, u čitavoj zemlji vladalo je veliko uzbuđenje. Čekale su se večernje novine s najvažnijim vestima. A šta se čekalo ? **Fudbalski rezultati !**

Vraćajući se nedavno iz Norveške desilo mi se da na stanici vidim mnoštvo ljudi koji su, dok je voz kretao, vikali: „Ura, ura“. Na sledećoj stanici vikali su „Živeli“ ! Naravno, to nije bilo upućeno nama, a pitanje je: Kome je bilo upućeno ? Potom sam saznao da je to sve bilo za fudbalere koji su se upravo iz Srednje Evrope vratili u Norvešku.

Eto šta danas zanima ljude. Oni su mnogo više zainteresovani za one stvari koje postepeno odvlače fizičko telo od eterskog, čineći čoveka potpuno zemaljskim bićem, nego za bilo šta što je u vezi s srećom i nesrećom miliona ljudi.

Potrebno je zato uvesti nove pokrete koji će biti suprotnost pokretima koji se sada šire po celom svetu. **To su pokreti euritmije**, koja svoje smernice crpe upravo iz pokreta eterskog tela. Kada posmatrate euritmiju, možete sebi da predočite sve pokrete koje izvodi etersko telo. Kada posmatrate neki sport, pred vama su svi pokreti vezani za fizičko telo.

Da, gospodo to je od izzuzetne važnosti i uopšteno govoreći, ne bih želeo da kažem ništa protiv sporta ukoliko se on upražnjava umereno i ako ga upražnjavaju ljudi koji osim toga rade, jer čovek se mora navići na neprirodne pokrete pri radu; ako čovek onda čini prirodne pokrete u sportu, pokrete koji su više prilagođeni fizičkom telu, onda je sportski odmor dobra stvar. Međutim, način na koji se ljudi danas svakodnevno bave sportom, čak i oni koji nemaju nikakve potrebe za odmorom, šta je onda to? Ljudi koji požure na jutarnje bogoslužje da bi potom otrčali na sport, a u stvari, u svojim molitvama govore: „Ja ne verujem u Boga na nebu, već u meso i kosti, jer me jedino to čini sretnim“. – Vidite, to je neizbežna nesvesna posledica onoga što ljudi danas rade. Materijalista nije samo onaj koji neće ništa da zna o duhovnom, već i onaj koji radi ovakve stvari, gde se čitav čovek otkida od duhovnog.

Čovek ima oba tela i trebalo bi oba da razvija. Tako je to. Ipak, danas na Zapadu postoji težnja da se sasvim napusti etersko telo i da se neguje samo fizičko. To prouzokuje užasan materijalizam koji je stvarno štetan. vidite, materijalizam u mislima nije najštetniji. **Najštetniji materijalizam je onaj koji čitavog čoveka spušta na životinjski nivo.** O tome treba da razmislimo.

Često se dešava da ljudi kažu: „ Kakav je on samo filistar kad toliko grdi sport, a sport je toliko koristan ! “ – **Ali ja ne grdim sport.** Ljudi mogu slobodno da se bave sportom ako hoće, **ali oni će sebe kao ljude sasvim uništiti ako se posvete samo sportu.**

Ovde je vrlo važno jasno razumeti da se na ovo posebno odnosi prvo poglavlje moje knjige Suština društvenog problema (GA 23) „ Kada sam pisao tu knjigu mislio sam, naravno, da će ljudi o tome razmisliti, što na žalost nije bio slučaj. Oni uopšte nisu razmislili, i knjiga nije shvaćena. Tu sam rekao da je izvesno da mi imamo veliki demokratski proleterski pokret, ali ipak, kada se bolje pogleda, vidi se da većina tog proleterijata oponaša sve što rade ljudi srednje klase. Oni slede akademsku liniju i veruju u stvari koje se govore na univerzitetima. Ponekad su baš radničke stranke prve koje će se saglasiti za sakonodavstvom – sećate se slobode izbora u lečenju ? Socijalisti su obično prvi koji će reći: „ Da, ovde je potrebna stručna komisija“ i tako dalje. – A kada je reč o sportu – sport je izum srednje klase i današnji proleterijat je sledi. Naravno, nije to baš uvek tako, ali oni sigurno slede njihovo stanovište u pogledu na sport, smatrajući da sport ima samo dobre strane. No, stvar je u tome da radnički pokret može uspeti samo ukoliko ne podražava ono što su postigle ranije klase. Eto zašto sam napisao ono poglavlje. Moglo je dase vidi da radnički pokret svuda potpada pod uticaj vere u autoritet. Zbog toga sam napisao to poglavlje knjige Suština društvenog problema, misleći da će ljudi o tome razmisliti.

Naravno, **razmišljanje je nešto što ljudi koji se bave sportom uopšte ne vole,** zato što ljudi koji su suviše uvučeni u sport, vrlo retko uspevaju da razmišljaju, jer mi razmišljamo eterskim telom. Možete se upinjati koliko god hoćete, ali nikada nećete moći da razmišljte fizičkim telom. A kada se neko pita da li da jede meso ili povrće da bi bolje mislio, sve što možemo da kažemo je: **„Mišljenje ne može da se razvija jelom.** To mora da se radi eterskim telom. Tu mora da se uđe u etersko telo.

Takođe, vidite, etersko nam se otkriva u kružnim kretanjima i ispoljava u želji za plesom ili potrebi da idemo u krug kada se izgubimo.